

DE VERENIGDE STATEN VAN EUROPA

Een manifest voor Europese
onafhankelijkheid

Volt

De Verenigde Staten van Europa

Een manifest voor Europese onafhankelijkheid

1. De wereld is veranderd, Europa nog niet

De Europese Unie is een van de grootste politieke successen in de wereldgeschiedenis. Op een continent dat in de twintigste eeuw tweemaal door wereldoorlogen verwoest werd, schiep Europa vrede, welvaart en vrijheid voor honderden miljoenen mensen. Nederland speelde een sleutelrol in haar ontstaan en heeft er buitengewoon van geprofiteerd.

Maar de orde waaronder de EU is opgebouwd bestaat niet meer. Dit vraagt ons om te veranderen. De drie grootste economieën ter wereld zijn Amerika, China en de Europese Unie. Maar slechts twee van de drie gedragen zich als grootmacht.

De Amerikanen hebben een dreigende houding aangenomen richting de Europese Unie. Het willen innemen van Groenland, de economische aanvallen via handelstarieven en het voetje vrijen met Poetin. En Europa? Europa staat aan de zijlijn.

Algoritmes van Amerikaanse techbedrijven bepalen wat wij vandaag lezen, geloven en voelen. Een Chinese app bepaalt wat onze kinderen zien. Onze hele overheid, onze ziekenhuizen en scholen draaien op Amerikaanse systemen. Europese alternatieven? Die zijn er nauwelijks

Zo zouden we nog even door kunnen gaan. Maar de vraag is hoe we op dit punt zijn aanbeland. Dat is namelijk geen ongeluk. Het is de uitkomst van decennia bewuste keuzes. Veiligheid uitbesteden aan Amerika, energie kopen van Rusland, technologie importeren uit Amerika en integratie uitstellen tot morgen.

Klimaat, technologie, veiligheid, economie op elk terrein staat Nederland voor problemen die het niet alleen op kan lossen. De wereld is georganiseerd in machtsblokken. Wie geen blok vormt, wordt een speelbal van anderen. Als landen individueel zijn we kwetsbaar. Maar samen staan we sterk.

We staan op dat kruispunt het is nu aan ons om duidelijk te maken waar we naartoe willen, wat onze stip op de horizon is. Voor Volt is dat duidelijk: een Verenigde Staten van Europa.

Als we weten waar de weg naartoe leidt, kunnen we die weg bouwen. Samen kunnen we van Europa een democratisch continent maken dat de rug recht houdt, mensenrechten respecteert en verdedigt, binnen en buiten Europa. Een continent dat door innovatie de meest duurzame en snelle treinverbindingen heeft van de wereld. Een continent waar iedereen kan genieten van het beste onderwijs, de beste zorg en wonen in de beste huizen.

Europa is het continent waar je kunt vallen, en de samenleving je opvangt. Dit is de plek waarvoor mensen hun leven riskeren. Om er onderdeel van te kunnen worden, in de straten van het Moldavië van Maia Sandu, de pleinen van Albanië, of de strijdvelden van Oekraïne. Omdat zij in de toekomst van Europa hun eigen toekomst zien. Hun nieuwe identiteit.

Want Europa is nu al het continent waar mensen het liefst wonen. Waar rechten worden beschermd, kansen verdeeld, en leven de moeite waard is. Maar dat blijft niet vanzelf zo. Welvaart, vrijheid en veiligheid moeten worden verdiend en verdedigd elke generatie opnieuw. Vandaag door onze generatie.

2. Waarom de EU nu niet werkt

Toen op 9 mei 1950 Robert Schuman een verklaring aan de pers overhandigde, werd daar, naar idee van Jean Monnet, de basis gelegd voor de eerste supranationale Europese organisatie: de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal. Om de eeuwenoude rivaliteit tussen Frankrijk en Duitsland in te dammen, werden de belangrijke industrieën met elkaar verweven. Zo werd de kolen- en staalindustrie de motor van economische groei en werkgelegenheid en de motor voor vrede. Dat klinkt misschien heel economisch, maar het was meer dan dat. Achter die verklaring schuilde een grootse visie voor de toekomst. Een visie van Europese eenwording en vrede. Het startpunt van de Europese Unie.

Schuman en Monnet vonden weerklank in andere stemmen van de toekomst. De Italiaanse verzetsstrijder Nilde Iotti, vocht voor directe Europees Parlementsverkiezingen. Simone Veil de allereerste voorzitter van het direct verkozen Europees Parlement. Paul-Henri Spaak, een Belgisch minister, besteedde zijn tijd in ballingschap goed door de Benelux te bedenken. Ieder van hen maakte het onmogelijke mogelijk. "Blauwdrukken van hoop" zo noemde historicus Mathieu Segers die vroege plannen voor Europese samenwerking. Visionaire ideeën, gebouwd op het puin van de grootste oorlog ooit gevochten, gesmeed in verbeeldingskracht.

De EU heeft zich in de afgelopen 76 jaar kunnen ontwikkelen onder de Amerikaanse veiligheidsgaranties, tegen de achtergrond van een wereld die steeds verder economische globaliseerde. Al langere tijd stond de naoorlogse wereldorde onder druk, maar met de herverkiezing van Donald Trump is deze in korte tijd uiteengereten. In haar plaats is een nieuwe, gevaarlijkere realiteit getreden. Een wereld van invloedssferen, machtsblokken, geopolitieke rivaliteit en waarin de wet van de jungle heerst in plaats van het internationaal recht.

Tegen die nieuwe achtergrond zal ook de Europese Unie zichzelf moeten heruitvinden. Wereldbeelden zoals die er waren vallen in duigen en nieuwe visies moeten worden gebouwd. Daarbij is het makkelijk om te verwijzen naar wat de regering Trump allemaal verkeerd doet, maar dat leidt af van de discussie die wij in Europa moeten voeren: hoe maken we de EU klaar voor de wereld van vandaag en morgen?

En het antwoord daarop is duidelijk: nee. De Europese Unie in haar huidige vorm is niet sterk en daadkrachtig genoeg en niet in staat om haar volle potentieel voor de Europeanen te benutten. Dat zal dus anders moeten.

Er zijn recente voorbeelden die laten zien wat er gebeurt op het moment dat we die eensgezinde daadkracht wel tonen: Sancties tegen Rusland werden in tien weken opgebouwd. In recordsnelheid gingen we van het Russisch gas af, zonder de voorspelde horrorwinter. Tijdens de coronacrisis ontwikkelden en kochten we in recordtempo samen als Europa vaccins om elkaar gezond te houden. Inmiddels produceert Europa meer artilleriegranaten dan Rusland en Amerika bij elkaar. Als het moet, kan Europa snel en daadkrachtig handelen.

Kortom, er is een enorme potentie voor ons Europeanen als we de fundamenteën van onze democratische samenwerking verder durven te brengen. Hiervoor zullen we onszelf moeten vernieuwen. De vraag is niet of Europa het kan. De vraag is waarom we altijd een crisis nodig hebben om dit waar te maken. Het was Jean Monnet die zei dat Europese samenwerking gevormd zou worden door crisis, wellicht is het tijd om daar afscheid van te nemen en niet te wachten op de volgende ramp, maar het heft over onze toekomst proactief in handen te nemen.

Het wordt tijd dat we afscheid nemen van de zelfblokkade: nationale politici die Europa klein houden. Te vaak wordt alles wat goed gaat nationaal geclaimd en wat slecht gaat toegeschreven aan Brussel. Terwijl het nationale regeringen zijn die de afspraken in Europa maken. Nationale belangen worden onterecht tegenover Europese belangen gezet. Laten we het nog een keer duidelijk opschrijven. Nederland is een van de meest open, meest exportafhankelijke economieën ter wereld. Onze welvaart bestaat bij de gratie van Europese stabiliteit, Europese regels en Europese markten. Veel partijen zeggen dat de EU onnodig veel geld kost, maar het gebrek aan integratie is juist de grootste kostenpost. Het Europees Parlement berekende dat de kosten van het gebrek aan Europese samenwerking 50 thema's gigantisch zijn. Denk aan klimaat, energie en defensie. Als Europa op al die terreinen zou integreren, zou dat op termijn een groei van het Europees bruto binnenlands product van 2.800 miljard euro kunnen betekenen. 2.800 miljard euro. Dat is bijna 3 keer de hele Nederlandse economie.

Elke keer dat Den Haag nee zegt tegen Europese samenwerking, zaait het twijfel bij de bondgenoten waarvan het zelf het meest afhankelijk is. Bovendien klopt de rekensom niet. Versnipperde Europese defensie kost Nederland meer dan gedeelde Europese defensie. Energieafhankelijkheid kost Nederland meer dan gezamenlijke inkoop. Het VVD-nee beschermt geen Nederlandse belastingcenten, het verspilt ze

Er zijn twee manieren om naar Europa te kijken. De eerste: Europa is een club van landen die samenwerken als het uitkomt. Handig voor handel, fijn voor reizen, maar als puntje bij paaltje komt gaat iedereen naar huis. Naar het eigen parlement, de eigen kiezers, het eigen belang.

De tweede: een nieuw en slavaardiger Europa is het enige antwoord op een wereld die te groot en te gevaarlijk is geworden voor kleine landen alleen. Echte soevereiniteit krijgen we samen. Als we zelf keuzes kunnen maken over onze toekomst. In dit beeld is Nederland lotsverbonden met Europa, is Nederland vastgebonden samen met Europa aan de mast van de geschiedenis.

Dat laatste is hoe Volt naar Europa kijkt: onmisbaar, democratisch en voor elke Europeaan. Omdat we geloven in meer Europa en een ander Europa. Een nieuw Europa dat niet over zijn kwetsbaarheden vergadert, maar ze opheft. Dat zijn positie kent en gebruikt. Dat grenzen trekt en daarmee stabiliteit creëert, voor zichzelf en voor de wereld om hem heen.

---

3. Een Europa dat handelt.

Stel je voor: 2035. Een Europese buitenlandminister onderhandelt in Genève, niet als coördinator van 27 rode lijnen, maar als stem van een continent dat heeft gekozen. Thuis is de energierekening gedaald. Je telefoon draait op een Europees systeem. Het chipbedrijf in Eindhoven, de batterijfabriek in Gdańsk, de AI-startup in Berlijn, ze opereren op continentale schaal, beschermd door Europese regelgeving die wereldwijd als standaard geldt en je kinderen slimmer maken in plaats van verslaven.

Dat is niet wat Europa nu is. Maar het is wat Europa kan zijn, als het kiest om te handelen. Maar die keuze vraagt om meer dan goede bedoelingen. Want onze kwetsbaarheden hangen samen. Militaire afhankelijkheid, economische versnippering, digitale blootstelling, energieafhankelijkheid en een gebrek aan slagkracht zijn geen losse problemen, het zijn vijf schakels van dezelfde ketting. Wie één schakel aanpakt en de rest negeert, lost niets op. Samen alle vijf aanpakken maakt ons onafhankelijk.

Dit is hoe we dat doen.

I Militair – Van bonsaiboompjes tot eik.

De NAVO staat al geruime tijd onder druk. Van buiten door een Poetin die zijn imperialistische ambities nog niet heeft opgegeven. Van binnen door een “bondgenoot” die veiligheidsgaranties niet meer garandeert en zelfs openlijk andere lidstaten ondermijnt. Steeds meer militairen waarschuwen dat Rusland binnen 3 tot 5 jaar in staat is om een Europese NAVO-lidstaat aan te vallen.

Hoe kunnen we zo'n scenario voorkomen?

Oorlogswolken pakken zich samen. In plaats van te wachten tot oorlog ons verenigt, moeten we ons nu verenigen om oorlog te voorkomen. Rusland zal zijn imperialisme niet staken, tenzij het in Oekraïne een halt wordt toegeroepen. Vertrouwen op de Verenigde Staten voor bescherming is daarbij een gevaarlijke gok. Tegelijkertijd lijken onze Europese legers op bonsaiboompjes: klein, duur en kwetsbaar. Wat we nodig hebben, is één stevige eik om ons te beschermen tegen de storm.

Gelukkig heeft Europa geen plan B nodig voor een door de VS gedomineerde NAVO. We kunnen simpelweg terugkeren naar plan A uit 1950: de opbouw van een Europese defensie-unie, met meerderheidsbesluitvorming, een geïntegreerde commandostructuur, strategische capaciteiten en een snelle-reactie-eenheid.

De kritiek kennen we, maar die is onterecht. Zo'n defensie-unie zou de NAVO niet dupliceren, maar juist versterken met een robuuste Europese kern die indien nodig zelfstandig kan optreden. Er is ook grote steun voor: twee derde van de Europeanen wil dat Europa zich zelfstandig kan verdedigen.

Het is tijd dat Europa de leiding neemt binnen de NAVO. Op dit moment heeft Europa geen eigen militair zenuwcentrum. Als er een crisis uitbreekt - een aanval op een lidstaat, een humanitaire ramp, een dreiging aan de grens - zijn we afhankelijk van de VS om de coördinatie te verzorgen. Amerika levert het hoofdkwartier, de communicatiesystemen, de operationele plannen en we hebben toestemming nodig. Als je huis in brand staat, wil je niet wachten tot je toestemming krijgt om de brandblusser te gebruiken.

Dat veranderen we. Europa bouwt zijn eigen Europese Veiligheidsraad met een militair hoofdkwartier, een permanente Europese instelling waar generaals uit alle lidstaten samenwerken, plannen maken en in geval van crisis direct kunnen optreden. Nationale parlementen blijven in controle over inzet. Bondgenoten zoals Oekraïne, het VK en Noorwegen worden gelijkwaardig lid. Over de tijd heen kunnen meer landen meedoen, en wordt het uiteindelijk een EU-breed initiatief, zoals dat ook met Schengen en de Eurozone gebeurd is.

Europa hoeft niet alleen meer te investeren in defensie. We moeten ook leren van de enige krijgsmacht op ons continent die al jaren een grootschalige moderne oorlog uitvecht. Begin 2026 was een Oekraïense drone-eenheid in staat om complete NAVO-eenheden te verslaan. Oekraïne heeft in vier jaar tijd de meest innovatieve en gevechtsservaren krijgsmacht van Europa gebouwd. We integreren Oekraïense kennis, technologie en operationele ervaring zo snel mogelijk in onze eigen defensie. Alleen als we Oekraïne volledig integreren kunnen we de VS op korte termijn zoveel mogelijk opvangen zonder onacceptabele veiligheidsrisico's.

Om hier te komen gaan we met een kopgroep van landen een harde kern vormen. Zo werken we versneld toe naar een Europese Defensie Unie. We kunnen niet wachten tot iedereen het met elkaar eens is. Via een herinterpretatie van PESCO (permanent gestructureerde samenwerking) richten die landen samen een Europese Veiligheidsraad op die snel en met meerderheden kan besluiten. Door artikel 42.7 te operationaliseren met plannen en regelmatige oefeningen zorgen we voor duidelijkheid en solidariteit in hoe Europeanen hun grondgebied collectief verdedigen.

Uiteindelijk hebben we als doel om te komen tot een volwaardig Europees leger onder democratische controle van het Europees Parlement en een Europese minister van Defensie. Een krijgsmacht waar iedere Europeaan zich als militair vrijwillig bij kan aansluiten, en die bedoeld is voor de verdediging van het eigen grondgebied, en ingezet kan worden voor legitieme VN-vredesmissies. Een krijgsmacht die de beste, gestandaardiseerde uitrusting heeft, waarvan de soldaten en officieren samen opleiden, trainen en een gedeelde cultuur ontwikkelen. Een krijgsmacht die niet 27 keer dupliceert, maar als solide pilaar binnen de NAVO functioneert, maar ook onafhankelijk kan opereren als het moet. Een krijgsmacht dat democratisch gecontroleerd wordt door het parlement van de Verenigde Staten van Europa die namens alle Europeanen verantwoording aflegt.

► Onze voorstellen — Militaire onafhankelijkheid

1. Europa neemt de leiding binnen de NAVO, en vervangt Amerikaanse hoofdkwartieren, infrastructuur en capaciteiten.

2. We kopen, onderhouden en bemannen samen *strategic enablers* die direct onder de controle van de EU vallen.

3. Een Europese Veiligheidsraad en operationalisering van artikel 42.7 verzorgt snelle, daadkrachtige collectieve defensie.

4. We integreren Oekraïne zo snel mogelijk, richten een Europese DARPA op en bouwen zo aan een hightech Europese militaire doctrine die de lessen van de oorlog heeft geïntegreerd

5. We richten een EU-defensiemacht op van ongeveer 300,000 militairen om het EU-grondgebied te verdedigen met een Europese minister van Defensie dat democratisch gecontroleerd wordt door het Europese Parlement.

II Economie – Investeer in onze welvaart.

Een wereld zonder Coca-Cola, McDonald's en Apple? Dat kunnen we ons nauwelijks voorstellen. En dat is precies het probleem. Een handvol Amerikaanse bedrijven heeft een omzet die die van menig nationaal overheidsbudget overstijgt. Ze bepalen wat we eten, hoe we communiceren, via welke platforms we betalen en waar onze data naartoe gaat. Dat is geen toeval, het is het resultaat van decennia waarin Europa de economische ruimte vrijwillig heeft opgegeven die het nu mist.

Europa is één van de meest welvarende continenten ter wereld en we hebben één van de grootste interne markten ter wereld. Althans, dat zeggen we vaak met trots. Maar hoe ziet die er nu precies uit?

Toen Trump zijn tarieven aankondigde stonden we in rep en roer. Terecht. Maar niemand stelde de vraag die eigenlijk voor de hand lag: hoe hoog zijn onze eigen barrières binnen onze eigen markt? Het IMF had het berekend. Op goederen heffen we intern 44 procent. Op diensten 110 procent. Wij leggen onszelf tarieven op die Trump nooit zou durven voorstellen. Een Europees advocatenkantoor dat in Duitsland wil opereren, een Nederlandse bouwer die in Polen wil werken, een Spaans techbedrijf dat in Frankrijk wil opschalen, ze stuiten allemaal op muren die wij zelf hebben opgetrokken.

Daarom moeten we beginnen met het vervolmaken van onze interne markt. Trek de 27 verschillende wetten en regelgeving zoveel mogelijk gelijk. Stop met de handelstarieven die we onszelf opleggen. En dat kan als we in plaats van 27 verschillende wet- en regelgeving één overkoepelend regime zouden hebben. Een 28e regime. Gebruik het 28e regime om zoveel mogelijk te harmoniseren zodat we ook een echte kapitaalmarktunie kunnen maken waarin Europees spaargeld Europees wordt geïnvesteerd. Gebruik het 28e regime voor Europese bedrijfsstructuren. In plaats van een BV, NV een EUInc, zodat startups en scale-ups op continentale schaal kunnen opereren zonder door 27 bureaucratieën en regels te moeten navigeren. Zo'n Europese rechtsvorm mag geen achterdeur worden om arbeidsrechten – zoals zwangerschapsverlof – of andere vormen van sociale zekerheid te ontwijken. Wie in Europa werkt, moet kunnen rekenen op dezelfde fundamentele bescherming.

Dan de kruideniersmentaliteit. Europa heeft gigantische achterstanden op het gebied van technologie en industrie. Draghi was helder: we hebben jaarlijks 800 miljard euro extra investering nodig om de kloof met Amerika en China te dichten. Coalitiepartijen die zeggen dat Europa volwassen moet worden, kibbelen ondertussen als kleine kinderen over elke euro. Dat is geen begrotingsdiscipline. Dat is het oude Europa van vergaderen, zeuren en niet handelen.

"Wij betalen voor hun schulden." Hoor je bij de vergaderingen. Het is een krachtig verhaal. Het klopt alleen niet, en het komt Nederland duurder te staan dan het oplevert. Kijk naar wat Europa de komende jaren moet financieren. Gemeenschappelijke defensie. Energienetten die het continent verbinden. Digitale infrastructuur die van ons is. Dit zijn geen nationale uitgaven. Dit zijn Europese publieke goederen, investeringen die alleen renderen op Europese schaal, en waarvan elk land profiteert.

Maar wie Europese publieke goederen wil financieren, moet ook nadenken over de financiële fundamenten daaronder. Vandaag domineert de dollar de wereldhandel en internationale investeringen. Dat geeft de Verenigde Staten een economische en geopolitieke macht die Europa onvoldoende kan evenaren. Daarom moeten we de euro versterken, onder meer met een digitale euro en meer handel en contracten in euro's. Zo bouwen we aan een Europa dat niet alleen investeert, maar ook financieel op eigen benen staat.

En het kan allemaal werken zolang Europa vertrouwen houdt in haar eigen kracht. Onze reactie op economische druk moet niet zijn dat we onze eigen normen ter discussie stellen. Alsof concurrentievermogen alleen mogelijk is als we onze regels afzwakken, standaarden verlagen of uitzonderingen maken. Het Brussel effect bewijst al decennialang dat Europa invloed heeft, niet omdat we anderen onze regels opleggen maar omdat toegang tot onze markt waardevol is. Wanneer Europa strengere CO₂-normen vastlegt, passen autofabrikanten wereldwijd hun productie daarop aan. Wanneer Europa normeert, worden Europese standaarden wereldwijd overgenomen.

► Onze voorstellen — economische onafhankelijkheid

1. Maak de kapitaalmarktunie af, zodat investeren en investeringen aantrekken makkelijker wordt.

2. Breek interne handelsbarrières af zodat we een echte interne markt krijgen en gebruik het 28e regime om zoveel mogelijk te harmoniseren

3. Gebruik Eurobonds voor strategische Europese publieke goederen zoals defensie en energienetten.

4. Verdrievoudig de EU-begroting en geef de EU de mogelijkheid om meer belastingen te heffen via het eigenmiddelenbesluit.

5. Voer de digitale Euro in en breek via euro-gednomineerde contracten voor handel de dominantie van de dollar.

III Digitaal – Onze systemen, onze waarden.

Stel dat een buitenlandse mogendheid data eist over de communicatie van jouw burgemeester, de dossiers van jouw ziekenhuis en de belastinggegevens van jouw gemeente. Dit is de CLOUD act, Amerikaanse wetgeving die aanbieders als Microsoft, Google en Amazon verplicht data af te staan aan Amerikaanse autoriteiten, ongeacht waar die data fysiek staat. En onze overheden, scholen en ziekenhuizen draaien er massaal op.

Europa heeft de AVG, de AI Act, de Digital Markets Act. We zijn de beste regelgever ter wereld. Maar regelgeving zonder eigen capaciteit is een lege dreiging. Je kunt META niet vervangen met een privacywet. Je kunt ChatGPT niet uitdagen met een handhavingsbesluit. Europa moet stoppen met alleen de spelregels schrijven voor een spel dat anderen winnen. We moeten daarom beginnen met het bouwen van tech gestoeld op onze waarden en normen. Dat betekent ook dat we minder afhankelijk worden van gesloten systemen die we niet kunnen controleren. Waar mogelijk kiezen we voor open-source technologie: software waarvan de broncode publiek inzichtelijk is, zodat overheden, experts en burgers kunnen controleren hoe cruciale digitale systemen functioneren.

Het sterven van de waarheid is de ultieme overwinning van het kwaad. De waarheid moeten we daarom beschermen. We worden constant aangevallen, niet door tanks maar door tweets, deepfakes en gecoördineerde inmenging via sociale mediaplatforms waar niemand verantwoordelijkheid voor neemt. Daarom moeten we onze waakhonden en parlement meer tanden geven bij het reguleren van deze algoritmen. Dat begint bij transparantie, waarbij deskundigen en toezichthouders volledig inzicht moeten krijgen in hoe algoritmen werken, wie ze raken en welke effecten ze hebben. Maar transparantie alleen is niet genoeg. Regels zonder handhaving zijn slechts suggesties. Daarom moeten we de versnipperde handhaving van digitale wetgeving bundelen in één krachtige Europese toezichthouder die boetes kan opleggen, platforms kan schorsen en indien nodig kan verbieden.

Onze democratieën zijn ontworpen voor het tijdperk van kranten en televisie. Niet voor een wereld van deepfakes, geautomatiseerde beïnvloeding en buitenlandse inmenging op industriële schaal. Daarom hebben we nieuwe democratische waarborgen nodig die verkiezingen beschermen tegen manipulatie en burgers beschermen tegen gecoördineerde digitale beïnvloeding.

We moeten systemen bouwen die op onze normen en waarden draaien. Daarom bouwen we aan Eurostack: een Europese digitale infrastructuur van cloud tot chips, van software tot kunstmatige intelligentie. Niet om ons af te sluiten van de wereld, maar om ervoor te zorgen dat de systemen waarop onze samenleving draait ook aansluiten bij onze democratische waarden, privacystandaarden en veiligheidsbelangen. We moeten onze eigen digitale infrastructuur zoveel mogelijk in onze eigen handen houden. Van AI-modellen, Cloud of software waar onze ziekenhuizen scholen en overheden op draaien. Van fundament tot dak bouwen we een Europese digitale infrastructuur als alternatief voor Amerikaanse en Chinese dominantie.

De overheid kan niet afhankelijk zijn van buitenlandse systemen voor haar eigen functioneren. Een overheid die afhankelijk is van buitenlandse cloudproviders voor haar communicatie, administratie en publieke dienstverlening is nooit volledig soeverein. Cruciale publieke infrastructuur moet daarom onder Europese controle staan. De overheid als grootste afnemer van digitale diensten creëert onmiddellijk vraag naar Europese alternatieven, trekt investeringen aan en bouwt de markt die Europese techbedrijven nodig hebben om op te schalen.

► Onze voorstellen — digitale onafhankelijkheid

1. Ga over op open-source alternatieven, creëer transparantie over gebruik van algoritmen en bouw een echt Europees, open-source sociale infrastructuur op open protocollen als alternatief voor Amerikaanse en Chinese platforms

2. Bouw Eurostack. Europese digitale alternatieven van cloud tot chips die draaien op onze normen en waarden.

3. Versterk de handhaving van de Digital Markets Act en Digital service act door één Digital Enforcement Agency te bouwen met een mandaat voor boetes, schorsing en verbieden van non-compliant platforms

4. Laat alle Europese overheden overstappen naar Europese software en cloud diensten, uiterlijk in 2030. En verbreek overheidscontracten met bedrijven die onze rechtsstaat actief ondermijnen.

5. Neem een European Democracy Act aan om onze democratie tegen digitale manipulatie en inmenging in verkiezingen te beschermen

IV Energie – Van ons, voor ons.

De energiecrisis begon niet in 2022, maar is het resultaat van jarenlang kiezen voor de goedkoopste in plaats van de veiligste optie. Die rekening kregen we in 2022 na de Russische inval, en nu weer in 2026 door de oorlog in Iran. Prijzen aan de pomp, koopkracht en economische groei kwamen onder druk te staan van de ene op de andere dag. Het probleem is niet alleen dat we afhankelijk zijn. Het probleem is dat onze reflex vaak bestaat uit het vervangen van de ene afhankelijkheid door de andere. Na 2022 schoten LNG-terminals als paddenstoelen uit de grond om meer gas uit de Verenigde Staten te importeren. En nu we afhankelijk zijn hiervan willen ze dat we onze methaanregels versoepelen want anders dreigen ze het niet meer te leveren.

Echte energiezekerheid bereik je niet door van dealer te wisselen, maar door zelf de energie van de toekomst op te wekken. Daarom is de energietransitie veel meer dan klimaatbeleid. Het is veiligheidsbeleid. Het is industriebeleid. En het is de snelste route naar een Europa dat niet langer chantabel is. Elke windturbine, elk zonnepaneel en elke batterij maakt Europa vrijer, veiliger en welvarender.

Daarom moeten we investeren in de energie-industrieën van de toekomst. Van batterijen en schone technologie tot nieuwe energieoplossingen en slimme netwerken. Europa heeft nog altijd een sterke uitgangspositie in cleantech, maar die voorsprong behouden we alleen als we bereid zijn gezamenlijk te investeren in innovatie, productie en opschaling. Elk zonnepaneel dat we installeren is een stap weg van chantage. En het kan ook. Genoeg zon in het zuiden, en genoeg wind in het noorden. We zijn daarnaast – nu nog – koploper in cleantech. Wat ontbreekt, is de politieke wil om de investeringen op Europese schaal te organiseren en de netten te verbinden die het continent kunnen verbinden.

Daarbij hoort ook een nieuwe kijk op grondstoffen. De energietransitie maakt ons minder afhankelijk van fossiele brandstoffen, maar vergroot de vraag naar kritieke materialen. Daarom sluiten we strategische partnerschappen met betrouwbare landen, investeren we in recycling en bouwen we Europese capaciteit op voor verantwoorde winning en verwerking van grondstoffen.

Maar energie-onafhankelijkheid stopt niet bij opwekking. We moeten ook onze energienetwerken verbinden. Vandaag staat Europa op slot door nationale grenzen en netcongestie. Terwijl de zon schijnt in Spanje en de wind waait op de Noordzee, wachten bedrijven elders op een aansluiting. Een echte Europese Energie-Unie verbindt productie, opslag en verbruik op Europese schaal. Door de netten te verbinden kunnen we stroom uit Spanje brengen naar ASML. Dit netwerk bouwen we samen.

De vervuiler betaalt is een principe dat we vaak horen maar nauwelijks toepassen. Kerosine is zelfs belastingvrij. De vliegende vervuiler betaalt niet, die krijgt korting! Bij elke energieschok zien we dezelfde fossiele reflex waarbij we fossiel weer gaan subsidiëren. Dat moet stoppen. Vervuilers betalen mee via de Co2 heffingen, en die opbrengsten vloeien terug naar inwoners en bedrijven die de overstap niet zelf kunnen maken. De rekening leggen we niet bij de volgende generatie, maar bij degene die nu vervuult. Tegelijk zorgen we dat banen die verdwijnen in de fossiele sector, worden vervangen door werk in de nieuwe economie. In de bouw van warmtenetten, windparken en kleine kernreactoren. De energietransitie is geen kostenpost, maar een investering die zichzelf zal terugbetalen, en Europa onafhankelijker en toekomstbestendiger maakt.

► Onze voorstellen — energie onafhankelijkheid

1. In plaats van de green deal te ondermijnen versnellen we onze inzet om volledig onafhankelijk te worden van Amerikaanse LNG en Russisch gas en olie, in het bijzonder door massaal batterijparken en grids te bouwen

2 We investeren in opkomende energiesectoren waar Europa nog wereldleider in kan zijn: in het bijzonder deep-en clean tech

3. Sluit eerlijke handelsakkoorden met partners, versnel recycling en investeer in verantwoordelijke mijnbouw om minder afhankelijk voor onze kritieke grondstoffen te worden

4. Richt een waarschuwingssysteem op dat systematisch over de hele EU energie afhankelijkheden in kaart brengt

5. Breek door nationale monopolies en bouw een volwaardige energie-unie op, met gezamenlijke prijzen en verbindingen: Spaanse zon direct naar ASML in Eindhoven

V Een slagvaardig Europa

Vier onafhankelijkheden vragen ook om een Europa dat kan handelen. Dat is nu niet het geval. Europa is zo gebouwd dat het zeer moeizaam besluit. Zelfs als een overgrote meerderheid van de Europeanen dat wel wil. Dat veranderen we.

De Europese Unie is de enige plek op aarde waar landen vrijwillig en enthousiast onderdeel van willen worden. Landen als Oekraïne, Montenegro, Moldavië, Albanië, maar ook Armenië en misschien zelfs IJsland en Noorwegen. Dit geeft Europa enorm geopolitiek gewicht in de wereld. Denk aan de mensen, ideeën, grondstoffen, markt, weerbaarheid, technologieën en landbouwpotentie die dit zou opleveren. Uitbreiding betekent uiteindelijk goedkopere boodschappen, een veiligere samenleving, en meer keuzes voor iedere Europeaan. We moeten deze samenlevingen omarmen en daarmee ook onze unie versterken. Als deze landen toetreden tot de Europese Unie bestaat de Unie uit meer dan 35 landen en 500 miljoen inwoners.

Dat werkt alleen als we tegelijkertijd hervormen om de rechtstaat te versterken, besluitvorming sneller te maken, en de democratie te beschermen. Dit kan in drie fases, stap voor stap.

Ten eerste moeten toetredingsverdragen met nieuwe lidstaten strenge nieuwe voorwaarden hebben op rechtsstaat, democratie en budget die het onmogelijk maken dat er opnieuw een Viktor Orban de EU in kan komen. Een nieuwe lidstaat kan sneller formeel lid worden met geleidelijke voordelen en participatie in de EU, maar krijgt pas volledig toegang tot stemrecht, beleidsterreinen en budgetten als het alle hervormingen heeft gedaan. We tornen dus niet aan de Kopenhagen Criteria, maar maken ze juist effectiever.

Ten tweede kunnen we al morgen besluiten om, zonder verdragswijzigingen, een aantal boordnodige hervormingen in de EU zelf door te voeren. Via de zogenaamde “passerelle clause” kunnen we het veto afschaffen op terreinen zoals sanctiebeleid, zodat Rusland of Israël niet meer weggelaten met oorlogsmisdaden. Ten slotte kunnen we het volgende Europese budget veel groter, ambitieuzer en voorwaardelijk maken op het respecteren van onze normen en waarden.

Ten derde moet de Europese Unie eindelijk de stap durven maken van een confederatie van lidstaten, naar een echte democratische federatie: een Verenigde Staten van Europa. Als Europa echt soeverein wil zijn heeft het eigen machtsbronnen nodig. Europese ministeries van Buitenlandse zaken, defensie en financiën dat een eigen beleid kan voeren. Een eigen defensiemacht om zichzelf te verdedigen. Eigen geld om niet iedere keer met de collectezak bij regeringsleiders langs te gaan maar ook Nederlandse bedrijven kunnen laten groeien tot wereldleiders. Een eigen democratisch gekozen Europese regering die daadkrachtig en eensgezind kan optreden, die jij zo nodig naar huis kan sturen. Besluitvorming met meerderheden, zodat we niet gegijzeld blijven worden door mini dictators. Een sterke Europese rechtstaat, met een hooggerechtshof, openbaar ministerie en politie die hard optreedt tegen corruptie en ondermijningen van onze fundamentele waarden.

► Onze voorstellen — hervormingen

1. Breidt de Unie uit met nieuwe lidstaten, inclusief Oekraïne, en behoud van sterkere rechtstaatsregels:

2. Activeer de passerelle-clausule om vandaag nog zonder verdragswijziging het veto af te schaffen, in het bijzonder op buitenlands en fiscaal beleid

3. Omarm een Europa van meerdere lagen, met een kern die sneller integreert zodat niemand elkaar tegenhoudt, met eerlijke en duidelijke stappen waar elk Europees land doorheen kan lopen.

4. Geef alle Europeanen meer invloed op de EU door een Europese democratie te maken met een Europese regering.

5. Versterk de rechtsstaat door alle budgetten daarop voorwaardelijk te maken, het veto op artikel 7 af te schaffen, en bouw een volwaardig Europees OM.

4. De keuze en de wil

De Europese Unie was de grootste prestatie van de twintigste eeuw. Op een continent dat zichzelf tweemaal had verwoest, bouwden mensen die elkaar nauwelijks kenden iets wat nog nooit was gebouwd: een unie van soevereine staten die vrijwillig macht deelden om samen sterker te zijn. En dat heeft gewerkt.

We spreken veertig talen. We hebben duizend tradities, honderd keukens, evenzoveel geschiedenissen. En toch weten we wat we delen. Vrijheid van meningsuiting, onafhankelijke rechtspraak, demonstratierecht of vrijheid van religie. De gedachte dat de overheid er is voor de burger, niet andersom. De overtuiging dat ieder mens, ongeacht afkomst, recht heeft op waardigheid. Dat zijn geen Europese uitvindingen maar wel de waarden die we delen en verdedigen. Vooral nu die waarden onder druk staan.

De generatie van Schuman en Adenauer bouwde de fundamenten na de puinhopen van de oorlog. De generatie van 1989 haalde de muren neer en bracht een verdeeld continent weer samen. Nu is het aan ons om een Europa te bouwen dat haar eigen energie opwekt. Haar eigen technologie ontwikkelt. Haar eigen veiligheid organiseert. Een Europa dat laat zien dat democratie, diversiteit en samenwerking geen zwakheden zijn, maar bronnen van kracht.

Volt staat voor dat Europa. Een Europa dat haar macht kent en gebruikt. Dat haar waarden niet alleen predikt, maar verdedigt. Dat haar burgers verbindt, niet door de verschillen uit te wissen, maar door ze te vieren binnen een gedeeld fundament van vrijheid en recht.

De vraag is niet of Europa dit kan. De vraag is of wij, jij en ik, als burgers, bereid zijn de keuzes te maken die daarvoor nodig zijn.

De Europese Unie was het grootste succes van de vorige eeuw. Het kan ook het grootste succes van deze eeuw worden. Maar dan moeten we nu kiezen, niet voor het Europa dat we hebben, maar voor het Europa dat we kunnen zijn. Want als we willen, kunnen we een betere wereld creëren.
